

# حبله هوايی به الوليد (اچ-۳)

انهدام انواع هوايماها و تجهيزات موجود در مجموعه پايگاه‌های

سه گانه الوليد، سرتيپ ۲ خلبان، معروف به اچ-۳

احمد مهرنيا



www.kotab.ir

انتشارات انیسویرو سهرلو ایستیم جهره ههری

دفتر ادبیات و هنر مقاومت



(چ ۳)

## حملة هوایی به الولید

احمد مهرنیا

چاپ و صحافی: ویژه میرداز اندیشه

چاپ سوم: ۱۳۸۰

شمارگان: ۲۵۰۰ نسخه

شابک: ۳-۱۵۴-۱۷۵-۹۷۸-۶

قیمت: ۲۲۰۰ تومان

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

سرشناسه: مهرنیا، احمد، ۱۳۲۲ -

عنوان و نام پدیده آور: حملة هوایی به الولید (چ ۳): انهدام انواع هوایماها و تجهیزات موجود در مجموعه پایگاه‌های سه‌گانه

الولید، سرتیپ ۲ خلیان، معروف به اچ ۸۲، احمد مهرنیا.

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۰.

مشخصات ظاهری: - ۲۶ ص.، مصور، عکس.

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: چاپ قبلی: ۱۳۸۹.

موضوع: خلیاتهای نظامی -- ایران -- خاطرات

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- خاطرات

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- عملیات اچ ۲

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- عملیات هوایی

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده بندی کنگره: ۱۶۲۸DSR/م ۸۴ ج ۸ - ۱۳۹۰

رده بندی دیویی: ۹۲۲-۹۲۳-۸۱۳/۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴-۳۸۱۳۲

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشته پلک ۳۳

صندوق پستی: ۱۱۴۴-۱۵۸۱۵ تلفن: (۰۱) ۶۶۴۷۷۰۰۱

تلفن مرکز بخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

www.ircap.com

۰۹	پیشگفتار مؤلف
۱۵	پیشگفتار لیدر دسته پروازی
۱۹	پیشگفتار رئیس مرکز پژوهش‌های نظری و مطالعات راهبردی نه‌جا
۲۳	طراحی عملیات
۴۳	عملیات اجرا می‌شود
۵۷	دومین اجرای ناموفق عملیات
۷۴	آماده شدن برای انجام عملیات نهایی
۱۰۳	آغاز عملیات نهایی
۱۶۱	فانتوم‌ها فرای مرزهای غربی عراق
۱۹۲	بازگشت به وطن و استقبال گرم
۲۰۵	بازگرداندن هواپیمای آسیب‌دیده
۲۱۵	بازتاب‌های عملیات حمله به الولید
۲۲۵	در حاشیه
۲۳۹	مهمات به‌کاررفته در عملیات
۲۴۱	زندگی نامه نویسنده (احمد مهرنیا)
۲۴۳	پیوست / نمونه‌ای از دفاتر ثبت پرواز
۲۵۱	تصاویر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ  
الم تر کیف فعل ربک باصحاب القیل. الم یجعل کیدهم  
فی تضلیل. و ارسل علیهم طیراً ابابیل. تر میهم بحجارة  
من سجیل. فجعلهم کعصف ما کول.<sup>۱</sup>

«می‌خواهم بگویم که این جنگ یک گنج است. آیا ما خواهیم توانست این گنج را استخراج کنیم یا نه؟»  
«حالا که دیگر جنگ نداریم و نمی‌خواهیم هم که به دست خودمان جنگی بنا کنیم که عرصه ظهور ارزش‌های انقلاب شود، آن هشت سال جنگ باید تاریخ ما را تغذیه کند. باید در این هشت سال جنگ، آنچه حقیقتاً در عرصه‌های نبرد ما وجود داشت - آنجا که روحیه مقاومت و فداکاری همراه با اخلاص بروز کرده است - جلوه پیدا کند.»  
فرازهایی از سخنان مقام معظم رهبری در دیدار با اعضای «دفتر ادبیات و هنر مقاومت» حوزه هنری، تیر ۱۳۷۰

۱. به نام خداوند بخشنده مهربان. آیا ندیدی پروردگارت با قیل سواران چه کرد؟ آیا کید و تدبیر آن‌ها را تباه نکرد؟ و بر سر آن‌ها پرندگانی را گروه گروه فرستاد، تا آن سپاه را با سنگ‌های کوچکی هدف قرار دادند؛ و تشنان را چون علفی خورده شده گردانید.

## ○ پیشگفتار مؤلف

کمتر نیروی هوایی در جهان وجود دارد که تاب تحمل بیش از چند ماه جنگ را داشته باشد. پس از تولد و به کارگیری نیروی هوایی در شکل مدرن آن، یعنی از اواخر جنگ جهانی اول تا کنون تنها چند کشور تجربه نبردهای هوایی طولانی را در پرونده خود به ثبت رسانده‌اند که این کشورها یا خود سازنده بوده و از قدرت اقتصادی قوی برخوردار بوده‌اند یا به شدت مورد حمایت مادی و تجهیزاتی قدرت‌های بزرگ قرار داشته‌اند.<sup>۱</sup> دلیل این امر، هزینه بسیار گزاف جنگ‌های هوایی، حساسیت و پیچیدگی تجهیزات، فرسوده شدن سریع این نیرو و عوامل دیگری است که در این کتاب جای بررسی آن نیست.

نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران، از اوایل فروردین ماه ۱۳۵۹ تا خاتمه جنگ تحمیلی در عملیاتی مستمر و کوبنده، با اتکا به خود، حتی در شرایط تحریم و فشارهای سیاسی - اقتصادی جهانی توانست با همت بلند مردان آسمانی، ضمن اداره مؤثر هشت سال جنگ تحمیلی،  
۱. به عنوان نمونه اول، می‌توان جنگ امریکا علیه ویتنام و نمونه دوم جنگ عراق علیه ایران را نام برد.

حتی تا سال ۱۳۷۵ نسبت به خنثی کردن توطئه‌های دشمنان و گروه‌ک تروریستی منافقان، مقر آن‌ها را در عمق خاک عراق بارها بمباران و از هرگونه فعالیت احتمالی آن‌ها بعد از عملیات مرصاد جلوگیری کند.

این نیرو با فعالیت‌های متعددی از جمله حملات آفندی به تأسیسات، تجهیزات و ادوات زرهی دشمن در مناطق اشغالی و در عمق خاک عراق، پشتیبانی از نیروهای سطحی در زمین و دریا، خنثی‌سازی تحرک و جلوگیری از عملیات تهاجمی دشمن در هوا، زمین و دریا، جابه‌جایی نیرو از دورترین نقاط کشور به مناطق عملیاتی جنوب و غرب، آن‌هم در شرایط ویژه و گاه تا دو یا حتی سه برابر ظرفیت هواپیماها، تخلیه مجروحان جنگ از مناطق عملیات به اقصی نقاط کشور، اسکورت ناوگان کشتی‌های تجاری و نفت‌کش در خلیج فارس، حمل ادوات، تجهیزات و مهمات به پایگاه‌های مناطق عملیاتی، انجام مأموریت‌های شناسایی هوایی در هر نقطه از خاک دشمن و در هر زمان که لازم بود، ریختن اعلامیه روی شهرهای مهم عراق در قالب عملیات روانی، انجام عملیات تجسس و نجات و همچنین یاری‌رسانی به مناطق آسیب‌دیده از بلاهای طبیعی و حتی اعزام نیرو به جبهه‌ها برای کمک به هم‌زمان نیروی زمینی، توانست بدون هرگونه ادعا و مطرح کردن اهمیت عملیات خود، با تقدیم بیش از ۲۱۰ شهید خلبان به‌عنوان بالاترین نسبت شهدا به تعداد کل خلبانان عملیاتی، در کنار شهدای دیگری از کارکنان<sup>۱</sup> و حتی خانواده یا وابستگان آنان وظیفه خطیر خود را نسبت به نظام اسلامی و سرزمین همیشه جاوید ایران به‌خوبی انجام دهد.

امروز گرچه زمان زیادی از توقف جنگ گذشته، اما به جرأت می‌توان گفت هنوز حتی گوشه کوچکی از رشادت‌ها و دلوری‌های این قهرمانان که خود می‌تواند درسی برای آیندگان و همکاران جوان

۱. نیروی هوایی جمعا ۱۶۱۴ شهید را در جنگ تحمیلی تقدیم کرده است.

باشد به درستی به پیشگاه ملت بزرگ ایران ارائه نشده است. از این رو بر خود تکلیف دیدم در این راستا تا آنجا که مقدور است و شرایط اجازه می‌دهد به جمع‌آوری وقایع و اتفاقات، به‌خصوص از سینه‌بازماندگان جنگ و کمک از اسناد و مدارک آشکار موجود و قابل دسترس، صحیح‌ترین روایت‌ها را در قالب کتاب‌هایی با موضوعات مختلف تدوین کنم و در اختیار علاقه‌مندان قرار دهم. کتاب حاضر که به یکی از بزرگ‌ترین عملیات‌های هوایی در تاریخ جنگ‌های مدرن جهان، یعنی حمله به «مجموعه پایگاه‌های الولید» در متهاالیه غرب عراق پرداخته و چگونگی انجام این عملیات محیرالعقول را از زبان لیدر و سایر شرکت‌کنندگان شرح می‌دهد، نمونه‌ای از این اقدام است. برای تألیف این کتاب ضمن بررسی اسناد و مدارک در دسترس، با تمام کسانی که به نحوی با عملیات مورد بحث درگیر بوده و امکان دسترسی به آن‌ها وجود داشت، حضوری یا تلفنی مصاحبه شد. ناگفته نماند تعداد کمی از همکاران به دلیل بی‌مهری‌هایی که پس از تحمل سال‌ها جنگ و یا اسارت احساس کرده بودند از پاسخ به درخواست برای مرور خاطرات عذر خواستند. یکی دو نفری نیز با دلایلی دیگر از جمله اینکه؛ نمی‌خواهیم ثواب کاری را که برای رضای خداوند انجام دادیم، با طرح آن کم کنیم و یا می‌ترسیم گفته‌های ما تحریف و یا سانسور شود، حاضر به گفت‌وگو نشدند. بی‌مناسبت نیست که توجه خواننده محترم را به نمونه‌ای جلب کنم:

یکی از دلاوران جنگ هوایی می‌گوید: در حین پشتیبانی سطحی از نیروهای رزمنده در عملیات فتح‌المبین، خبرنگار روزنامه جمهوری اسلامی از من پرسید: آیا امکانات شما پاسخگوی موشک‌های پُر شمار عراق است؟ و چگونه با این حجم از موشک ضد‌هوایی مقابله می‌کنید؟

گفتم: البته امکانات ما در مقابل تجهیزات دشمن اندکی قدیمی شده ولی من علاوه بر اتکا به دستگاه‌های منحرف‌کننده موشک‌ها، یک صلوات هم می‌فرستم و خود را به خدا می‌سپارم. ان شاء الله اتفاقی نمی‌افتد. چندی بعد دیدم مطلب من چنین تیتراژ شده: «فلانی گفته من برای دفع موشک‌های ضد هوایی دشمن صلوات می‌فرستم.» از آن روز این شد دستاویزی برای دوستان. هر کس به من می‌رسید می‌گفت: فلانی ما داریم می‌ریم عملیات، لطف کن یک صلوات برای دفع موشک‌ها، علیه ما بفرست به همین دلیل از آن پس همواره از سخن گفتن با خبرنگاران پرهیز کرده‌ام.

علی‌ای حال آرزو دارم خداوند متعال این فرصت را عطا کند تا بتوانم با استعانت از ذات مقدس او و همکاری مردان بی‌ادعای دفاع مقدس، گوشه‌های دیگری از فداکاری‌های فرزندان ملت را به‌ویژه در بعد عملیات هوایی به رشته تحریر درآورم. باشد تا آیندگانی که فضای نبرد طولانی و سنگین تحمیل‌شده را درک نکرده‌اند با مطالعه این آثار ماندگار به هویت و اقتدار قهرمانان خود پیابند.

در انتها ضمن تقدیر و سپاس فراوان از امیر سرتیپ حسن شاه‌صفی فرمانده محترم نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران (نهادجا)، امیر سرتیپ ۲ حسین چیت‌فروش ریاست دفتر مطالعات و تحقیقات نهادجا که صمیمانه سبب تشویق من شدند، همچنین امیر سرتیپ ۲ بارن‌نشته‌علیرضا نمکی عراقی و همه همکاران، دوستان، به‌ویژه آنان که با حضورشان در منزل اینجانب، مرا در نگارش این اثر یاری دادند، با توجه به اینکه بخش کوچکی از اطلاعات عملیات مذکور تا زمان نشر کتاب نامشخص ماند و درج اکثر اقدامات همکاران در امور زمینی، اسلحه و مهمات، همین‌طور متخصصان رادار میسر نشد، از خوانندگان محترم استدعا دارم چنانچه



امکان ارائه اطلاعات بیشتری در مورد مأموریت فوق برایشان میسر است و یا هرگونه پیشنهادی برای غنای کتاب حاضر و کتاب‌های مشابهی که در آینده تحریر خواهد شد، دارند، مطالب خود را از طریق پست الکترونیک [Amehrnia@yahoo.com](mailto:Amehrnia@yahoo.com) و یا تلفن همراه ۰۹۱۲۳۳۵۹۳۵۴ به مؤلف اطلاع دهند تا در چاپ‌های بعدی بهره‌برداری شود. ان‌شاءالله که از شفاعت شهدا و دعای خیر خوانندگان بهره‌مند شوند.

ضمناً متذکر می‌شود با توجه به عدم استفاده از مدارک رسمی نیروی هوایی، این احتمال وجود دارد تفاوت‌های جزئی در ارائه ماجرا وجود داشته باشد.

با سپاس فراوان

احمد مهرنیا

www.ketab.ir